

**การดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย
และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒
ของพระราชบัญญัติชดเชยอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๔**

๑. คำอธิบายของกฎหมาย

๑.๑ หลักการและเหตุผล

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรสนับสนุนให้มีการส่งสินค้าที่ผลิตในประเทศไทยออกไปจำหน่ายต่างประเทศให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันการขายสินค้าในตลาดโลก ด้วยวิธีการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ส่งสินค้าออก เป็นการลดภาระภาษีอากรทางอ้อมซึ่งมีอยู่ในต้นทุนการผลิต โดยการจ่ายเงินชดเชยค่าภาษีอากรให้ และสมควรวางมาตรการระบบการชดเชยค่าภาษีอากรให้แก่ผู้ส่งสินค้าออกที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันซึ่งไม่ได้กำหนดเป็นกฎหมายให้มีมาตรการรัดกุมและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

ทั้งนี้ เงินชดเชยค่าภาษีอากรจะอยู่ในรูปแบบบัตรภาษี ซึ่งนำไปชำระค่าภาษีแทนเงินสดได้ที่กรมสรรพากร กรมศุลกากร และกรมสรรพสามิต โดยมาตรการชดเชยค่าภาษีอากรจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๔ (พ.ร.บ. ชดเชย ฯ)

๑.๒ สาระสำคัญของกฎหมาย

พ.ร.บ. ชดเชย ฯ บัญญัติผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากร ชนิดสินค้าที่จ่ายเงินชดเชย การกำหนดอัตราเงินชดเชย และหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการจ่ายเงินชดเชย โดยได้กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร (คณะกรรมการฯ) ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน อธิบดีกรมศุลกากร ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้มีอำนาจในการกำหนด ยกเลิก เปลี่ยนแปลงอัตราเงินชดเชย กำหนดชนิดสินค้าที่ไม่ได้รับเงินชดเชย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกำหนดเวลาการจ่ายเงินชดเชย

๑.๒.๑ ผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากร ได้แก่

- (๑) ผู้ส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร
- (๒) ผู้ที่ขายสินค้าภายในประเทศให้แก่ ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
- (๓) ผู้ที่ขายสินค้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาคที่ว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรให้แก่องค์การระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานใดที่มีสิทธินำสินค้านั้นเข้ามาในราชอาณาจักร

๑.๒.๒ สินค้าที่มีสิทธิขอรับชดเชยค่าภาษีอากร ต้องเข้าเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องเป็นสินค้าที่ผลิตภายในประเทศไทย
- (๒) ต้องเป็นสินค้าส่งออกเพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า และได้รับการชำระค่าสินค้าจากต่างประเทศ
- (๓) ต้องไม่ใช่สิทธิคืนอากร หรือยกเว้นอากร หรือลดหย่อนอากร ดังต่อไปนี้

- การขอคืนอากรตามมาตรา ๒๙ ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร
- การยกเว้นอากรขาเข้าแก่ของที่ปล่อยออกไปจากคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้าเพื่อส่งออกป้อนกราชอาณาจักร ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร
- การยกเว้นอากรขาเข้าเกี่ยวกับเขตประกอบการเสรี ตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- การยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้าที่ไม่ใช่เครื่องจักร ตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการลงทุน
- การยกเว้นอากรขาเข้าเกี่ยวกับเขตปลอดอากรตามหมวด ๖ ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

๑.๒.๓ ต้องไม่เป็นสินค้าที่ห้ามมิให้ได้รับเงินชดเชย ดังต่อไปนี้

- แร่ ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- สินค้าที่ต้องเสียภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมเมื่อส่งออก
- สินค้าที่คณะกรรมการกำหนดมิให้ได้รับเงินชดเชย

๑.๒.๔ ต้องยื่นขอชดเชยค่าภาษีอากร ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ส่งสินค้าออก

๑.๒.๕ คณะกรรมการฯ จะกำหนดอัตราเงินชดเชยสำหรับชนิด และ/หรือประเภทสินค้าที่จะได้รับชดเชย โดยอัตราชดเชยที่กำหนดจะแตกต่างกันไปตามประเภทของสินค้า โดยจะคำนวณจากจากระภาษีที่แพงของสินค้านั้น ๆ กล่าวคือสินค้าส่งออกใดที่มีภาระภาษีแพงอยู่มาก ก็จะได้รับอัตราชดเชยในอัตราสูง สินค้าใดมีภาระภาษีแพงในตัวสินค้าต่ำจะได้รับเงินชดเชยในอัตราต่ำ โดยสามารถตรวจสอบอัตราเงินชดเชยได้จากประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร

๑.๒.๖ กรมศุลกากรจะจ่ายเงินชดเชยค่าภาษีอากรให้แก่ผู้ส่งออกในรูปของ "บัตรภาษี" ซึ่งสามารถนำไปจ่ายเป็นค่าภาษีได้ใน ๓ หน่วยงาน คือ กรมศุลกากร กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต โดยบัตรภาษีมี ๒ ชนิด คือ

(๑) ชนิดบอกราคา คือ ราคา ๑๐๐,๐๐๐บาท ราคา ๑๐,๐๐๐บาท ราคา ๑,๐๐๐ บาท

(๒) ชนิดไม่กำหนดราคาซึ่งระบุจำนวนเงินที่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท

โดยบัตรภาษีจะมีระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่ออกบัตร และอาจต่ออายุได้ไม่เกิน ๒ คราว คราวละ ๓ ปี

๑.๒.๗ หากผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยประสงค์จะโอนสิทธิในบัตรภาษีไปให้แก่บุคคลอื่นสามารถกระทำได้ โดยยื่นคำขอตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ดังนี้

(๑) กรณีขอโอนบัตรภาษีก่อนพิมพ์บัตรภาษี ให้แสดงความจำนงในแบบคำขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร

(๒) กรณีขอโอนบัตรภาษีหลังพิมพ์บัตรภาษี จะสามารถโอนได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- โอนให้ทายาทผู้รับโอนกิจการของผู้มีชื่อในบัตรภาษีซึ่งถึงแก่ความตาย
- โอนให้ผู้ซึ่งรับโอนกิจการของผู้มีชื่อในบัตรภาษีมาดำเนินการต่อไป
- โอนให้แก่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใหม่อันเกิดจากการควบเข้ากันระหว่างนิติบุคคลผู้มีชื่อในบัตรภาษีและนิติบุคคลอื่น
- การโอนให้แก่บุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของผู้มีชื่อในบัตรภาษี จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักรก่อน

๒. กฎหมายและกฎหมายลำดับรอง

๒.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๔

๒.๒ กฎหมายลำดับรอง (ไม่รวมประกาศกรมศุลกากร และเรียงตามเวลาที่ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา) มีจำนวน ๑๐๒ ฉบับ ได้แก่

(๑) ประกาศรัฐสภา เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. (ครั้งที่ ๘/๒๕๒๔)

(๒) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร

(๓) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร ที่ อ. ๑/๒๕๒๕ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชย

(๔) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร ที่ พิเศษ ๑/๒๕๒๕ เรื่อง อัตราเงินชดเชยค่าภาษีอากรเสียถักกันหนาวขนสัตว์

(๕) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร

(๖) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร ที่ ๑/๒๕๒๗ เรื่อง กำหนดชนิดสินค้าที่ไม่ได้รับเงินชดเชย

(๗) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร ที่ ๒/๒๕๒๗ เรื่อง กำหนดเวลาการจ่ายเงินชดเชย

(๘) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร ที่ ๓/๒๕๒๗ เรื่อง กำหนดชนิดสินค้าที่ไม่ได้รับเงินชดเชย

(๙) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร ที่ ๑/๒๕๒๘ เรื่อง กำหนดเวลาการจ่ายเงินชดเชย

(๑๐) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร ที่ ๒/๒๕๒๘ เรื่อง กำหนดเวลาการจ่ายเงินชดเชย

(๑๑) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร

(๑๒) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร ที่ อ. ๑/๒๕๒๙ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชยค่าภาษีอากรท่อ พีวีซี. และอุปกรณ์ พีวีซี.

(๑๓) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร ที่ อ. ๒/๒๕๒๙ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชย

(๑๔) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร ที่ ๑/๒๕๒๙ เรื่อง กำหนดชนิดสินค้าที่ไม่ได้รับเงินชดเชย

(๑๕) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร

(๕๐) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาซื้อขายค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๑/๒๕๓๔ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชยค่าภาษีอากรรถยนต์นั่งและชิ้นส่วน

(๕๑) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาขอชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๒/๒๕๓๔ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชยค่าภาษีอากรน้ำมันหล่อลื่นรถยนต์นั่งส่งออก

(๕๒) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาขดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๓/๒๕๓๔ เรื่อง กำหนดอัตราเงินขดเชยค่าภาษีอากรรถยนต์นั่งและชิ้นส่วนเพิ่มเติม

(๕๓) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาซื้อขายค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๔/๒๕๓๔ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชยค่าภาษีอากรสารประกอบที่ใช้ในการประกอบหรือผลิตรถยนต์นั่ง

(๕๔) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๕/๒๕๓๔ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชย

(๕๕) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพิจารณาขดเซย
คำภาษีอากรสินค้าส่งออก ที่ผลิตในราชอาณาจักร [จำนวน ๕ ราย]

(๕๖) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๑/๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชย

(๕๗) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๒/๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชย

(๕๘) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาขดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ ๑/๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดชนิดสินค้าที่ไม่ได้รับเงินขดเชย

(๕๙) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพิจารณาขดเขย
ค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร (นายสุวรณ ฝาสุกสวัสดิ์)

(๖๐) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๑/๒๕๓๖ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชย

(๖๑) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพิจารณาขดเซย
ค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร [จำนวน ๕ ราย แทนกรรมการซึ่งครบวาระ]

(๖๒) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๑/๒๕๓๘ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชยค่าภาษีอากรรถยนต์

(๖๓) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาขดเซยค่าภาชีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๒/๒๕๓๘ เรื่อง กำหนดอัตราเงินขดเซย

(๖๔) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร (นายสุทธิพันธุ์ นิมมานเหมินท์)

(๖๕) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๓/๒๕๓๘ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชยค่าภาษีอากรรถยนต์

(๖๖) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๔/๒๕๓๘ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชยค่าภาษีอากรสิ่งของที่ส่งไปสหรัฐอเมริกา

(๑๐๑) ประกาศคณะกรรมการพิจารณาซื้อขายค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร
ที่ อ ๓/๒๕๖๐ เรื่อง กำหนดอัตราเงินชดเชยค่าภาษีอากร

(๑๐๒) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพิจารณาซื้อขาย
ค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร [จำนวน ๕ ราย ๑. ศาสตราจารย์พิเศษกิตติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์
ฯลฯ]